

SZAKDOLGOZATI TÉMAJAVASLATOK

Közösségszervezés BA szakosok számára

A témajavaslatok kiindulópontkész szolgálnak, a hallgató az oktatóval történő egyeztetés során alakítja ki a saját, egyéni szakdolgozati témáját. Külső konzulens felkéréséhez tanszékvezetői hozzájárulás szükséges.

Bozsó Renáta bozso.renata.olga@szte.hu

• Szabadidő és/vagy művelődés

A szabadidő eltöltése, a művelődési szokások, a kultúrafogyasztás bármely területe vizsgálható meghatározott, jól körülhatárolható társadalmi csoport(ok)ra / közösségre fókuszálva. Lehet, ez leíró jellegű, de irányulhat felderítésre vagy összehasonlításra is. A téma primer adatfelvételi eljárást igényel, az eredményeket, tanulságokat tanácsos összefoglalni úgy, hogy az a közösségszervezés és/vagy felnőttnevelés számára releváns, hasznosítható információkat hordozzon.

• Művelődés és/vagy tanulás helye az emberi tevékenységek rendszerében

Az életmód a rendszeresen ismétlődő tevékenységek rendszereként fogható fel. Ebben vizsgálhatók a különböző művelődési és tanulási formák és a ráfordított idő, a szándékoltság, preferenciák, stb. Vizsgálható ez korábbi kutatási eredmények (pl. időmérleg vizsgálatok) másodelemzése révén és önálló adatgyűjtésre alapozva jól körülhatárolható társadalmi csoportra, közösségre vonatkozóan (pl. munka mellett tanuló vagy tanulás mellett dolgozó egyetemi hallgatók időszervezete).

• Az olvasás helye a szabadidőstruktúrában és annak változásai

Szabadidő- és művelődéskutatások áttekintése olvasási vonatkozásban. Az olvasás szerepének átalakulását lehet vizsgálni az információs társadalomban. Az ezzel kapcsolatos kutatások eredményeit lehet szintetizáltan bemutatni, saját adatgyűjtést végezni (önálló mérőeszköz készítés vagy a KAPOCS Kutatócsoport kérdőívének adaptálása révén).

• Szabadon választott település(ek) kulturális, közművelődési állapota

E téma kapcsán nem egy intézmény történetének és működésének bemutatására vállalkozik a hallgató, hanem egy település kulturális célkitűzéseit és az azokban szerepet játszó kultúraközvetítő intézményeit tekinti át (kiemelve az esetleges összefonódásokat, ellentmondásokat, feladat-megosztást stb...). Mindezt történeti aspektusból vagy az aktuális állapotokat felderítve és bemutatva is megteheti a szerző. A szakirodalmi és szekunder források áttekintésén túl személyes adatfelvételt, empirikus kutatást is igényel(het) a dolgozat.

• Médiatartalmak tartalomelemzése

Televíziós műsorok, reklámok, online videók vagy akár sajtótermékek elemzése valamilyen társadalmi és/vagy kulturális aspektusból. A dolgozathoz az adott területre vonatkozó szakirodalmi háttér feltárása után az aktuális médiapiac valamilyen termékeit/tartalmát elemzi a hallgató. Pl. a családszerkezet változása és a média (pl. reklámok) által sugallt családkép; a tanulás vagy művelődés jelzőszámai, tendenciái és az erre utaló tartalmak megjelenése a médiában... stb.

Dr. Döbör András dobor.andras@szte.hu

• Gyermekkel, fiatalokkal foglalkozó intézmény, civil szervezet, gyermek- és ifjúsági/diák önkormányzat, ifjúsági kerekasztal/fórum fiatalokkal kapcsolatos tevékenységének bemutatása

• Ifjúsági projekt bemutatása a tervezéstől a megvalósításig

• Egy választott ifjúsági közösség sajátosságainak elemzése, fejlesztési lehetőségeinek bemutatása

Dr. Fizel Natasa fizel.natasa@szte.hu

- Egy választott alternatív oktatási módszer (pl. Waldorf, Danton terv, Jéna terv stb.) alkalmazási lehetőségei
- Egy választott művelődési intézmény története
- Főiskolai/egyetemi hallgatók történeti-szociológiai vizsgálata

Dr. Hevesi Tímea Mária hevesi.timea.maria@szte.hu

• **A csoportok, a közösségek szerepe az ember társadalmi-kulturális fejlődésében.**

A csoportok, a közösség kialakulása az ember fejlődéstörténetében alapvető fontosságú, melynek – az őskortól kezdve – számos tárgyi, s később írásos emléke, illetve szellemi hagyománya (pl.: mítoszok, mesék) fennmaradt. Lehet koronként vizsgálni, vagy egy koron belül elemezni azt, hogy milyen módon játszottak szerepet a közösségek, vagy egy-egy közösség az ember társadalmi-kulturális fejlődésében (pl. a céhek szociális és kulturális szerepe). A történeti források közül egyet ki lehet emelni, s megvizsgálni a közösséggel való kapcsolatát (pl. a mítoszok szerepe a közösség egységének kialakulásában). Jelen korunkban a közösségek vizsgálata a társadalmi-kulturális fejlődés tükrében.

Javasolt kutatási módszerek: történeti elemzés, tartalomelemzés, dokumentumelemzés, kérdőív, interjú.

• **A szimbólumok jelentősége a kultúrákövetítésben.**

Kiválasztható egy szimbólum (pl. kereszt, kör) vagy egy típusú szimbólum (pl. állatok, növények), melynek a megjelenéseit, funkcióit, a kultúrákövetítésben betöltött szerepeit vizsgálja meg a hallgató.

Javasolt kutatási módszerek: tartalomelemzés, történeti elemzés.

• **Élményt-nyújtó tevékenységek a közösségformálásban.**

Az élményt-nyújtó tevékenységekre, programokra, terápiákra (pl.: játék/zene/lovasszisztált/szimbólum/művészeti terápia), pedagógiai módszerekre (pl.: élménypedagógia) lehet alapozni a kutatást. Megvizsgálni, hogy egy közösség kialakításában, formálásában milyen szerepe lehet az élményt-nyújtó tevékenységeknek.

Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, tartalomelemzés, megfigyelés, interjú, szociometriai módszer, kérdőív.

• **Speciális szükségletű személyek közösségbe integrálása.**

A megváltozott munkaképességű személyek (pl. autizmussal élők, mozgássérültek) számának növekedése, esélyegyenlőségük biztosításának szükségessége miatt egyre aktuálisabbá válik foglalkozni azzal, hogy milyen módon tudjuk segíteni a tipikus fejlődésű személyek által alkotott közösségekbe (pl. munkahelyi, szabadidő eltöltésére kialakult) való integrálásukat. A hallgató az erre vonatkozó jó gyakorlatokat összegyűjtheti, rendszerezheti, s önálló programot is készíthet erre vonatkozóan. Vizsgálható a kérdés egy vagy több művelődési házban, megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahelyeken a hallgató saját lakóhelyén, megyéjében. Összehasonlítható a hazai helyzet a külföldi gyakorlattal.

Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, tartalomelemzés, megfigyelés, interjú, kérdőív.

• **A kultúrákövetítés pedagógiai aspektusai.**

Egy andragógus, kulturális mediátor, s egy közösség-szervező szakember számára is szükséges pedagógiai módszereket alkalmazni munkája során. A kutatás során feltárhatók azok a konkrét területek, feladatok, ahol a pedagógiai tudás fontossá válik. A hallgató az egyes területek vizsgálata során összegyűjtheti azokat a pedagógiai módszertani elemeket, melyek alkalmazása segítheti az andragógus, kulturális mediátor és közösség-szervező szakember hatékonyabb munkavégzését.

Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, megfigyelés, tartalomelemzés, interjú, kérdőív.

• **Az életminőség szerepe a lifelong learning koncepcióban.**

Egyes életminőség kutatók szerint a jóllét szubjektív mutatói abból állapíthatók meg, hogy az emberek különböző élethelyzetekben hogyan viszonyulnak a körülöttük lévő világhoz. A lifelong learning segíti a változó világhoz való folyamatos alkalmazkodást. Ennek a területnek az elemzése egy komplex vizsgálat keretében valósítható meg, melybe a témához kapcsolódó dokumentumok elemzése, életminőség-kutatások vizsgálata és különböző korosztályú személyekkel történő interjú, illetve kérdőíves felmérés is beletartozhat.

Javasolt kutatási módszerek: tartalomelemzés, dokumentumelemzés, interjú, kérdőív.

Dr. habil. Keczer Gabriella keczer.gabriella@szte.hu

Emberi erőforrás menedzsment a gyakorlatban

- Egy nagyobb, vagy két kisebb szervezet (oktatási vagy kulturális intézmény, vállalkozás, vállalat) valamelyik emberi erőforrás menedzsment tevékenységének (toborzás, kiválasztás, beillesztés, teljesítményértékelés, kompenzációs rendszer) vizsgálata/összehasonlítása.

Lehetséges kutatási módszerek: esettanulmány (megfigyelés, dokumentumelemzés, szakértői interjú a HR vezetővel) a vizsgált egy vagy két szervezetben (Empirikus dolgozat)

- Egy nagyobb, vagy két kisebb szervezet (oktatási vagy kulturális intézmény, vállalkozás, vállalat) munkaerő-fejlesztési gyakorlatának (továbbképzés, átképzés, tréning, mentorálás) vizsgálata/összehasonlítása.

Lehetséges kutatási módszerek: esettanulmány (dokumentumelemzés, szakértői interjú a munkaerő-fejlesztésért felelős vezetővel, esetleg kérdőív a fejlesztésben résztvevőkkel) a vizsgált egy vagy két szervezetben (Empirikus dolgozat)

- A HR szakma jelene és jövője; a szakma változásai, kihívásai, nehézségei, szépségei, a HR-esek motivációja, továbbképzések, önfejlesztés, karrier-lehetőségek a HR szakmában.

Lehetséges kutatási módszer: szakértői interjú vagy fókuszcsoporthozos interjú néhány HR szakemberrel (Empirikus dolgozat)

A munkaerőpiac

- A munka és a magánélet egyensúlyát biztosító szervezeti megoldások, atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka, co-working), családbarát munkahelyi megoldások vizsgálata/összehasonlítása egy vagy két szervezetben, jó gyakorlatok itthon és külföldön. (Empirikus dolgozat)

Lehetséges kutatási módszerek: esettanulmány (dokumentumelemzés, szakértői interjú a HR vezetővel) a vizsgált egy vagy két szervezetben, desk research a jó gyakorlatokról (Empirikus dolgozat)

- A munkaerőpiac változásai, trendjei: foglalkoztatottság, munkanélküliség, jövedelmek alakulása, különbségek a nemek, életkor, iskolai végzettség, földrajzi régiók, ágazatok stb. szerint

Lehetséges kutatási módszer: statisztikai adatok elemzése (Empirikus dolgozat)

- Nők az oktatásban és a munkaerőpiacon: a nők helyzetének változása, esélyegyenlősége, női vezetők tapasztalatai

Lehetséges kutatási módszerek: statisztikai adatelemzés, egyéni vagy fókuszcsoporthozos interjú női vezetőkkel, a szakmájukban sikeres nőkkel (Empirikus dolgozat)

Generációkutatás

- Felnőtt hallgatók a felsőoktatásban: tanulási motivációk, tanulási módszerek, nehézségek, sikerélmények az egyetemi oktatásban, a család, a munkahely és az egyetem elvárásainak összeegyeztetése, a fiatalabb és idősebb hallgatók összehasonlítása

Lehetséges kutatási módszerek: kérdőíves felmérés az egyetem hallgatói körében (Empirikus dolgozat)

- Generációk a munkahelyeken: az X, Y és Z generáció munkahelyi elvárásai, munkavégzéssel kapcsolatos jellemzői, munkáltatói tapasztalatok, generációs programok vizsgálata/összehasonlítása egy vagy két szervezetben, jó gyakorlatok bemutatása

Lehetséges kutatási módszerek: esettanulmány (dokumentumelemzés, szakértői interjú a HR vezetővel) a vizsgált egy vagy két szervezetben, desk research a jó gyakorlatokról (Empirikus dolgozat)

Kerpics Judit kerpics.judit@szte.hu

• Gamifikáció - a játékosítás eszköze a közművelődésben

Akár ismeretátadásról, akár közösségépítésről van szó, a játékos feladatokat egyre többen alkalmazzák képzéseken, rendezvényeken. A játszva tanulás módszere többféle korcsoportban jól működtethető. Lehet magányos és közösségi, online és offline, minimális eszközigenyű és komplex, táblás társasjáték. A szakdolgozat egy vagy több konkrét példa bemutatásán keresztül mutasson rá a gamifikációs módszerek sajátosságaira közművelődési intézményekben.

- **Élő történelem rendszerű ismeretterjesztés**

A szakdolgozó konkrét példák (rendezvény, intézmény, külső szervezet) megfigyelésén keresztül mutatja be az élő történelem (living history) módszer működését és szerepét az ismeretterjesztésben és tudománynpszerűsítésben. Kitér a független hagyományőrző csoportok működésére és bevonására a közművelődési intézményi munkába.

- **Kulturális intézmények működése és láthatósága külföldön és itthon**

A szakdolgozat magja egy összehasonlító elemzés legalább egy külföldi és egy magyar intézmény tanulmányozásával meghatározott szempontrendszer szerint. (pl. intézményi kommunikáció, arculat, célcsoport, funkciók stb.)

- **A mítosztól a regényig: kultikus szövegek közösségépítő hatása az ókortól napjainkig**

Minden társadalomtörténeti korszaknak, minden kultúrának megvoltak és megvannak a maguk kultikus szövegei, amelyek köré kisebb-nagyobb közösségek szerveződnek, ily módon a szövegek túlmutatnak saját jelentésükön, és közvetve alakítják az olvasók életét. A Gilgames-eposztól a görög regéken, skandináv sagákon, finn varázverseken és magyar népmeséken át a Gyűrűk Uráig számos kultikus fikciós mű körül szerveződtek aktív közösségek. A szakdolgozó feladata egy kiválasztott kultikus szöveg közösségépítő szerepének vizsgálata történeti kontextusban.

- **19. századi társadalmi változások és a sajtó**

A szakdolgozat témája a 19. századi folyóirat-kultúra hatásának vizsgálata a magyar közművelődésre és társadalmi szerepekre egy kiválasztott napilap/hetilap/periodika bemutatásán keresztül.

Dr. Kovács-Krassói Anikó kovacs-krassoi.aniko@szte.hu

- A kulturális intézmények mint a helyi identitás formálásának lehetséges színterei. Egy választott kulturális intézmény bemutatása a lokalitás erősítésének szolgálatában.

- Múzeumok és események. Paradigmaváltás a múzeumok feladatainak és funkcióinak tekintetében.

- A kulturális események protokollja. Egy választott kultúraközvetítő közeg és esemény elemzése protokollkommunikációs szempontból.

Dr. Medgyesi Konstantin medgyesi.konstantin@szte.hu

- Hogyan szervezzünk kiállításokat? A modern múzeumok működése – blockbuster tárlatok a világban és Magyarországon; közgyűjteményi kommunikáció.

- Szóvivői szerepek a kulturális szférában. A kommunikátor szerepe a kulturális menedzsmentben.

- Politikusi portrék a 20. századi magyar és nemzetközi történelemből. A történeti imázsformálás mint a kultúraközvetítés „szövetsége”.

- A storytelling (a történetmesélés) lehetőségei a közművelődés területén.

- Az oral history interjúk szerepe a közelmúlt kutatásában.

- Szeged mint egyetemi város köztörténete, társadalomtörténete és művelődéstörténete.

- A kultúra jogi környezete. A rendezvényszervezés jogi dilemmái.

Miklós Péter miklos.peter@szte.hu

- Egy magyarországi **művelődési intézmény, szervezet, közösség** története, vagy egy, a hazai művelődéstörténetben kiemelkedő jelentőségű személy munkásságának bemutatása a 19-20. századból

- Etnikai, vallási, vagy új társadalmi **kisebbségi közösségek** történeti, vagy kortárs jellemzőinek leírása
- **A közösségek hálója.** Egy lokális és/vagy értékalapú, formális vagy informális szervezet bemutatása szervezettudományi (szervezetszociológiai, szervezetpszichológiai stb.) szempontból
- **„Mindennek mértéke az ember” A humán erőforrás szerepe a szervezetben:** esettanulmány a képzés, fejlesztés, toborzás, beilleszkedés, pályaorientáció, álláskeresés stb. témaköréből

Molnárné Dr. Urbanik Tímea molnarne.urbanik.timea@szte.hu

- Az irodalom szerepe a kultúrákövetítés folyamatában. Irodalmi rendezvények, olvasásnépszerűsítő kezdeményezések vizsgálata kortárs irodalmi vagy gyermek- és ifjúsági irodalmi fókusszal.
- A könyvtár mint közösségi tér. Könyvtári programok, közösségszervező tevékenységek elemzése.

Dr. habil. Németh Balázs nemeth.balazs@pte.hu

- Az európai és a modern magyar felnőttoktatás története 1780 és 1980 között
- Az Európai Unió felnőttoktatási és felnőtt-tanulási politikája
- Felnőttoktatás és aktív állampolgárság: kapcsolat, felelősség és egymásra utaltság
- A felnőttek tanulása és a társadalmi kontextus: tanuló városok, települések és tanuló közösségek
- Felnőttoktatási professzió, professzionalizmus és professzió-fejlesztés
- Nemzetközi szervezetek a felnőttoktatásban: kormányköziség és nem-kormányzati szerepek, orientációk

Orbán Hedvig orbanhedi@agoraszeged.hu

- Művelődő közösségek – közművelődési intézmények tevékenységének összekapcsolódása
- A forrásteremtés lehetőségei közművelődési intézményekben, civil szervezetekben
- Közművelődési innováció - közművelődési intézményben, civil szervezetben, művelődő közösségben
- A szükséges és nélkülözhetetlen tudás a gyakorló közművelődési szakemberek számára. Képzettségek, továbbképzések, rendelkezésre álló és elvárt kompetenciák.
- Egy település közművelődési leltára és kulturális szervezeteinek kompetenciái

Sütő Erika suto.erika@szte.hu

- A KMK projektbemutatása vagy történeti feldolgozása
- Tanulási szokások, stratégiák vizsgálata
- Jó gyakorlatok a közösségfejlesztésben (projektbemutatás)
- A felnőttek tanulása, tanítása

Dr. T. Molnár Gizella tokene.molnar.gizella@szte.hu

- A mindennapi kultúra jelenségei a történelem különböző korszakaiban. (Termelési kultúra, építészet, életmód, lakáskultúra, öltözködés, gasztronómia, játék, sport, gyógyítás, egészségügy stb.)

- Az ünnep mint a kultúra univerzális jelensége. Az ünnep fogalmának, az ünneplés módjának változásai a történelem különböző korszakaiban. Az ünnep és a politikai hatalom összefüggései, az ünnep mint a hatalom legitimációjának eszköze a történelem különböző korszakaiban.
- A nők helyzete az ókortól napjainkig, a történelem különböző korszakaiban (jogaik, nőnevelés, iskoláztatás, emancipáció stb.)
- A gyermekek helyzete az ókortól napjainkig a történelem különböző korszakaiban (a gyermek helye a családban, a társadalmi elvárások a gyermekneveléssel kapcsolatban, a nevelés intézményesülése, oktatás, iskolák).
- A polgári szabadságjogok érvényesülése/korlátai és ennek hatása a polgári kultúra fejlődésére a dualizmus korában, és a két világháború között. (A különböző polgári szabadságjogok törvénybe iktatása, ill. ennek hiánya befolyásolta-e, és ha igen hogyan a kulturális folyamatokat. Törvény hiányában hogyan történt a szabályozás, és ezzel hogyan éltek az egyes társadalmi rétegek?)
- A polgári kultúra intézményrendszerének kiépülése a dualizmus korában és a két világháború között. (Színházak, közgyűjtemények, közoktatás, társaskörök, egyesületek, egyletek – felnőttképzési, közművelődési intézmények, szervezetek története, szerepük az adott társadalomban, ill. kultúrpolitikában)
- A modern felnőttképzés kezdetei a dualizmus korában, törekvések a két világháború között. (A felnőttoktatás, felnőttképzés intézményesülése, egy-egy konkrét törekvés példáján.)
- A felnőttképzés lehetőségei és korlátai a Rákosi-korban, ill. a Kádár-korszakban. (A szocialista kultúrpolitika foglalkozott-e, és ha igen, hogyan a felnőttek képzésével, milyen lehetőségeket teremtett ebben, ezek mennyire voltak hatékonyak? Konkrét példákkal, helytörténeti vonatkozásokkal.)
- A kulturális irányítás a létező szocializmus idején. (Kulturális forradalom az ötvenes években, a 3 T elve a Kádár-korszakban, Révai József, Aczél György tevékenysége. Korabeli dokumentumok felkutatásával, elemzésével kell képet adni a szocializmus időszakának jellemző kultúrpolitikai törekvéseiről.

Dr. habil. Újvári Edit ujvari.edit@szte.hu

- Az európai kultúra értékeinek sajtóságai, közvetítésük a kulturális intézményekben.
Javasolt kutatási módszerek: történeti elemzés, tartalomelemzés, dokumentumelemzés, résztvevő megfigyelés. (Elméleti, részben empirikus dolgozat)
- Az egyes közösségi, művelődési, kulturális intézmények kultúráközvetítő tevékenységének áttekintése, összehasonlító elemzés különböző intézmények szakmai tevékenysége terén.
Javasolt kutatási módszerek: történeti elemzés, tartalomelemzés, dokumentumelemzés, interjú. (Empirikus dolgozat)
- Konkrét kultúráközvetítési, közösségi programok elemzése, a témához kapcsolódóan programtervezetek készítése.
Javasolt kutatási módszerek: dokumentumelemzés, tartalomelemzés, interjú. (Empirikus dolgozat, részben szakmafejlesztési dokumentum)
- A kultúráközvetítés történeti bemutatása és új trendjei.
Javasolt kutatási módszerek: történeti elemzés, tartalomelemzés, dokumentumelemzés. (Elméleti, részben empirikus dolgozat)
- Kortárs művészeti csoportok működése a kulturális intézményekben.
Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, interjú, történeti elemzés, dokumentumelemzés. (Empirikus dolgozat)